

Werkwijze Advies

Publicatiedatum: 1 maart 2020

Hieronder vindt u een beschrijving van de manier waarop het Huis voor Klokkenluiders advies verleent:

Aanvang

Werknemers¹ die te maken krijgen met een vermoedelijke maatschappelijke misstand op hun werk kunnen kosteloos vertrouwelijk advies inwinnen bij het Huis voor Klokkenluiders. Dit kunnen zij doen door telefonisch, via het webformulier op de website of per post contact op te nemen met de afdeling Advies van het Huis met een verzoek om advies.

Na indiening van het verzoek om advies ontvangt de werknemer een e-mail van een adviseur van het Huis dat de adviseur naar het verzoek om advies zal kijken. Voor zover nodig zal de adviseur de werknemer vragen om de toestemming voor het mogen vastleggen van bepaalde bijzondere persoonsgegevens en het delen van alle verstrekte informatie met collega's binnen het Huis.

Het eerste contact door de adviseur met de werknemer vindt doorgaans telefonisch plaats. De adviseur biedt een luisterend oor en probeert erachter te komen of het vermoeden over een werk gerelateerde maatschappelijke misstand gaat. Soms kan er ook een intakegesprek in het Huis plaatsvinden. Dat is afhankelijk van de situatie en de complexiteit van de situatie.

Gaat het overduidelijk níet om een maatschappelijke misstand dan wordt het adviesverzoek afgesloten. Het verzoek om advies valt dan niet onder de dienstverlening van het Huis. De adviseur informeert de werknemer hierover en geeft eventueel wel nog nuttige tips of verwijst door naar de juiste instantie. Gaat het mogelijk wel over een vermoeden van een misstand van maatschappelijk belang dan zal de adviseur de werknemer laten weten dat de advisering een aanvang neemt.

Vaak is niet meteen duidelijk of sprake is van een vermoeden van een maatschappelijke misstand en vraagt de adviseur om nadere informatie ter toelichting en onderbouwing. Op basis van die nadere informatie beoordeelt het Huis of het op redelijke gronden wel of niet om een vermoeden van een maatschappelijke misstand gaat. Dit proces kan de nodige tijd in beslag nemen.

¹ Of personen die (anders dan in dienstbetrekking) arbeid verrichten of hebben verricht, zoals stagiaires, vrijwilligers en zelfstandigen.

Is er sprake van een maatschappelijke misstand gebaseerd op redelijke gronden in de zin van de wet Huis voor klokkenluiders, dan zal het Huis dit op verzoek van de werknemer schriftelijk bevestigen.

Aanpak door het Huis

Bij voorkeur bekijkt het Huis samen met de werknemer welke van de instrumenten (zoals adviseren, onderzoeken, initiëren en faciliteren van overleg tussen betrokkenen) die het Huis ten dienste staan het meest geschikt is om de verzoeker te helpen en de eventuele misstand zo snel mogelijk op te lossen. Om alle instrumenten van het Huis goed te kunnen beoordelen is het bij de advisering behulpzaam de door de werknemer verstrekte informatie binnen het Huis te kunnen delen. Dit voorkomt bovendien dat in geval van een verzoek om onderzoek de werknemer deze informatie nogmaals moet verstrekken en dat die informatie nog eens moet worden beoordeeld. Het Huis zal de verzoeker daar toestemming voor vragen. Indien die toestemming niet wordt verkregen zal de informatie alleen binnen de afdeling Advies blijven.

Adviestraject

Veel werknemers die een vermoeden van een maatschappelijke misstand (overwogen te) melden belanden in een voor hen onbekende situatie. De adviseur probeert daar zo goed mogelijk op in te spelen door voor zover (nog) nodig:

- uitleg te geven over de adviesrol van de afdeling Advies van het Huis;
- met de verzoeker het maatschappelijke belang van de melding te bezien;
- de verzoeker voor te lichten en informatie te bieden over onder meer:
 - de impact van de melding voor de werknemer en zijn omgeving;
 - mogelijke risico's van een melding;
 - de mogelijke risico's voor de werknemer bij inschakeling van de media;
- te wijzen op de verschillende mogelijkheden om de goede verhouding tussen werknemer en werkgever te behouden of zo nodig te verbeteren, onnodige escalatie te voorkomen en de misstand zo spoedig mogelijk op te lossen;
- de (verdere) meldmogelijkheden in zijn specifieke zaak in kaart te brengen (intern bij de werkgever, extern bij een specifieke toezichthouder);
- behulpzaam te zijn bij het vinden van de passende psychosociale ondersteuning;
- het signaleren van arbeidsrechtelijke knelpunten en het tijdig doorverwijzen naar een rechtshulpverlener;
- eventueel nazorg te bieden.

Indien de zaak, bijvoorbeeld voor onderzoek, overgaat naar andere personen binnen het Huis of andere organisatie (bijvoorbeeld een inspectie of een toezichthouder) zal het Huis met instemming van de werknemer de zaak zorgvuldig overdragen.

Na overdracht kan voor de betrokken adviseur een rol zijn weggelegd bij het volgen van de voortgang en informatievoorziening aan de werknemer daarover.

Indien advisering niet meer aan de orde is, beëindigt het Huis de adviesrelatie. Het Huis zal samen met de werknemer het adviestraject evalueren.

Verloop van het adviestraject

Het verloop en de duur van een adviestraject verschilt per geval. Elk adviesverzoek wordt geregistreerd in het zaakstelsel van het Huis. Deze informatie wordt vertrouwelijk behandeld ook indien het verzoek niet leidt tot advisering door het Huis.

Het Huis vormt zich een eigen oordeel over de zaak en geeft op grond daarvan advies. De werknemer behoudt gedurende het hele adviestraject de regie over zijn eigen zaak. Dit betekent dat de werknemer zelf besluiten neemt op basis van het gegeven advies. Een werknemer kan altijd (tussentijds) besluiten om een melding niet door te zetten en het adviestraject te beëindigen. In dat geval wordt het adviestraject afgesloten.

Psychosociale ondersteuning

Het kan zijn dat een werknemer behoefte heeft aan psychosociale ondersteuning door een psycholoog (of een andere professional op het terrein van geestelijke gezondheidszorg). Het Huis kan behulpzaam zijn bij het vinden van de passende ondersteuning. De adviseur bespreekt dat met de werknemer.

Wat doet de adviseur niet

De adviseur treedt niet op als individuele belangenbehartiger. De afdeling Advies van het Huis richt zich op het voorlichten, het verstrekken van informatie en het op weg helpen van de werknemer.